

Naturvårdsverket

registrator@naturvardssverket.se

NV-04736-14

Yttrande

Vägledning om tillämpning av 7 kap. 11b § miljöbalken

Hushållningssällskapens Förbund har beretts möjlighet att yttra sig över Naturvårdsverkets remiss om förslag till vägledning om tillämpning av 7 kap. 11b § miljöbalken. Yttrandet har skrivits av agronom Anette Bramstorp, miljörådgivare vid Hushållningssällskapet/HIR Malmöhus.

Sammanfattning

Hushållningssällskapen välkomnar den nya bestämmelsen som kommer att få stor betydelse för möjligheten att fortsatt bedriva och utveckla lantbruk i områden med omfattande biotopskydd.

Några synpunkter

Liksom det beskrivs i vägledning anser även vi att det är rimligt att utgångspunkten är att biotopskyddets syfte ska uppfyllas ändå. Det är också rimligt att prövning ska göras av det enskilda fallet och att man då ser till värdet av enskilt objekt och/eller bidraget till helheten och även i relation till hur vanligt det är. Vi ser att särskilt i slättbygder har småbiotoper ytterst stor betydelse för den biologiska mångfalden, inte minst för pollinatörer som humlor och bin, och att det i dessa fall är rimligt med kompensationsåtgärder som motsvarar värdet för biologisk mångfald.

Det är positivt att det i vägledningen tas upp åtgärder som Länsstyrelsen kan göra för att underlätta prövning och eventuella villkor om kompensationsåtgärder. Tydlighet i detta är mycket värdefullt för lantbrukaren. Att lättare se var i landskapet runt min gård åtgärder kan göras för att skapa spridningsvägar och en bättre helhet underlättar.

Vi anser att vägledningen gör en för snäv avgränsning när den anger att dispensmöjligheter normalt är aktuellt för enbart stenmurar, diken och odlingsrösen. Vi anser att även alléer bör nämnas här. I vissa fall kan äldre alléer behöva föryngras och då kan man kanske också vilja bredda dem, öppna upp en större lucka för infart till ett fält eller förlänga allén längre bort från gårdsområdet som kompensation för att större ytor frigörs runt gårdens ekonomibyggnader för att t ex ge plats till transportfordon.

I bestämmelsens första punkt anges att skälet för dispens är att åtgärden behövs för att utveckla eller bibehålla "ett aktivt brukande av jordbruksmarken". Vi ser att det i praktiken även kan vara så att ett stengärde eller träd i en allé ligger illa till vid utökning av stallar på ett lantbruksföretag. Ibland är det svårt att på gårdsområdet hitta tillräckliga utrymmen för utbyggnad så att både flödet av djur, gödsel och foder fungerar optimalt och möjliggör transporter med stora lastbilar. Att dessa flöden blir rationella har mycket stor betydelse för företaget under lång tid framåt. Bestämmelsens nuvarande skrivning kan därmed tolkas alltför snävt. I vägledningen skrivs att dispens ska förväntas bidra till att "göra verksamheten mer ekonomiskt hållbar" och åtgärden kommer att medföra "positiva effekter för jordbruksföretaget". I dessa begrepp tolkar vi in att dispenser skulle vara möjliga även i samband med byggnation men för att undvika tolkningsproblem bör texten förtydligas på denna punkt.

I remissen nämns att Naturvårdsverket gärna tar emot synpunkter vad gäller den tidsrymd man bör räkna med när man bedömer en dispensökt åtgärd och utveckling av kalkylverktyg som kan väga in både företags- och samhällsekonomiska värden. Vi anser att det är rimligt att den lantbrukare som söker dispens redovisar fördelarna för det aktuella jordbruksföretaget med att få dispensansökan beviljad och även försöker klä detta i ekonomiska termer. Vi tror att tidsrymden kan variera beroende på vad åtgärden gäller och det blir därmed svårt att ange en norm för detta. Eventuell avvägning mot samhällsintressen bör göras av dispensgivande myndighet som därmed också tar kostnaden för en

sådan komplex bedömning eller beräkning. Vi är också lite fundersamma kring vad man vill uppnå med en beräkning av samhällsekonomiska värden då vägledningen pekar på att biotopskyddets syfte fortfarande ska kunna tillgodoses samtidigt som åtgärden ska medföra positiva effekter för företaget.

Stockholm 2014-08-13

Jesper Broberg
Förbundsdirektör
Hushållningssällskapens Förbund